

KATHOLIEK VLAAMSCH NATIONAAL VERBOND (KVVN), Vlaams-nationalistische partij in West-Vlaanderen (1925-1933).

De oprichting van het KVVN was het gevolg van de teloorgang van de Godsvredegedachte in het West-Vlaamse Vlaams-nationalisme onder invloed van het katholiek traditionalisme. Het KVVN was een fusie van de in 1924 oprichte **Roomsche Katholieke Vlaamsche Nationale Vereeniging (RKVVN)** onder leiding van onder meer **Jerome Leuridan** en de gelijktijdig ontstane **Roomsche Katholieke Vlaamsche Nationale Groep (RKVNG)** onder leiding van **Joris van Severen**. Beide groepen deelden hun confessionele overtuiging maar werden gescheiden door maatschappelijke ideeën. De RKVVN wenste samen te werken met christen-democratische groepen op basis van een door **Lodewijk Dosfel** geïnspireerd gemeenschappelijk programma, de RKVNG zag heil in een rechts-autoritaire en revolutionaire voorhoederol. Van Severen slaagde erin mede door zijn herverkiezing in 1925 het voortouw te nemen. Hij werd 'Hoofdman' van het KVVN dat na de verkiezingen zeer moeizaam uit de steigers kwam. De palavers over een organisatie en een programma werden verlamd door de initiële tweespalt. De organisatie werd in principe geleid door een Gouwraad met een Politieke Commissie als uitvoerend orgaan. Hierin zaten behalve Van Severen en Leuridan: **Dries Devos** ('Onderhoofdman'), **Odile van den Berghe**, **Emiel Thiers**, **Antoon Samyn** (secretaris), **Hendrik Cayman** en **Kamiel de Vleeschauwer**. Van een werkelijke organisatie kwam niets in huis, onder meer door een gebrek aan eensgezinde en doortastende leiding. De organisatie beschikte over *De Westvlaming* als spreekbuis. Dit weekblad, gedomineerd door Van Severen, droeg van 1925 af "Orgaan van het KVVN, tak West-Vlaanderen" als ondertitel. Het weerspiegelde de wens van Van Severen het KVVN over heel Vlaanderen uit de bouwen. De **Frontpartij** had in 1924 de feitelijke verzelfstandiging van het West-Vlaamse Vlaams-nationalisme en de teloorgang van het Godsvredeprincipe ondergaan, een proces dat zich na 1925 ook buiten West-Vlaanderen

voortzette en tot de feitelijke desintegratie van de Frontpartij leidde.

Onder impuls van het KVVV kwam het in 1928 tot een samenwerkingsverband van katholieke Vlaams-nationalistische partijen onder de benaming **Algemeen Vlaamsch Nationaal Verbond** (AVNV). Door Van Severens onverzoenlijke standpunten, die behalve antidemocraat sedert 1926 ook onverzettelijk **Groot-Nederlander** was geworden, werd het AVNV een fiasco. Van Severen gaf op 3 mei 1930 ook ontslag als Hoofdman van het KVVV om zijn eigen organisatie te vormen. Leuridan nam zijn functie over. Hij was in 1929 verkozen naast de Ieperse KVVV'ers **Emile Butaye** en **Marcel van den Bulcke**. Van Severen verloor zijn zetel. Op 15 september 1931 werd Van Severen geschrapt als lid toen hij de oprichting van het **Verdinaso** aankondigde. Zo leidde de van bij de oorsprong aanwezige tweespalt in het West-Vlaamse Vlaams-nationalisme tot twee elkaar bestrijdende organisaties. Anders dan het Verdinaso wenste het KVVV te blijven deelnemen aan verkiezingen, maar het Groot-Nederlands standpunt en de groeiende afkeer van de democratie toonden aan dat het KVVV gemeenschappelijke kenmerken vertoonde. Het KVVV beschikte na het vertrek van Van Severen over vier regionale weekbladen: *Het Leieland*, *het Westland*, *het Sinjaal* en *De Noordzee*. Ze werden in 1932 onder de controle van het gouvbestuur geplaatst. Leuridan genoot de steun van **Vlaanderen**. Mede onder impuls van dat weekblad en zijn hoofdredacteur **Robrecht de Smet** ondernam Leuridan in 1932-1933 pogingen tot de oprichting van een Groot-Nederlandse partij. Daardoor nam een groep Kortrijkzanen rond **Tony Herbert** en **Paul-Felix Beeckman** namens het KVVV het voortouw in een parallel initiatief dat in oktober 1933 leidde tot de stichting van het **Vlaamsch Nationaal Verbond** onder leiding van **Staf de Clercq** waarin het KVVV ten slotte integreerde.

LITERATUUR: P. Renard, *De ideologische en organisatorische problemen van het Vlaams nationalisme in West-Vlaanderen, 1919-1931*, RUG, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1983; – B. de Wever, *Griep naar de macht. Vlaams-nationalisme en Nieuwe Orde. Het VNV 1933-1945*, 1994.

BRUNO DE WEVER